

Opgroeien

Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 53

9000 GENT

iroj.jeugdhulp.be

Verslag IROJ

Datum: 12/06/2026

Locatie: 04.04 Jozef Guislain - VAC Gent

Aanwezig: Bert Vanacker, Anja Ameryckx, Ethel Walraevens, Ward Vanhoorde, Karl Brabants, Mila Geldhof, Erwin Mys, Evelien Stragier, Isabelle Quintens, Nele Bastiaens, Stefaan Kaesteker, Ilse Wauters, Tim Lamon, Gino Ameye, Wim Taels, Stefan Duyck, Carine De Meerleer, Nico De Pauw, Sam De Laet, Joy Eeman, Iris De Nil
Afwezig met kennisgeving: Sofie De Langhe, Lobke De Boek, Tom Walgraeve, Thomas De Veirman, Bernard Battheu, Alain Slock, Saskia Verelst, Bart Volders, Chris Vandevorst

Voorzitter: Bert Vanacker

Verslaggever: Iris De Nil

1. Verwelkoming

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen en overloopt de verontschuldiging.

Er wordt uitdrukkelijk dank uitgesproken aan Ward Van Hoorde en Stefaan Kaesteker voor hun inzet en engagement binnen het IROJ. Door een wijziging in hun professionele loopbaan en hun betrokkenheid bij een werkgroep binnen de conceptnota zullen zij vanaf september niet langer deelnemen aan het IROJ. Hun mandaat zal vanaf dat moment worden opgenomen door nieuwe vertegenwoordigers..

2. Goedkeuring verslag IROJ 24 april

Het verslag van het IROJ van 24 april 2026 wordt overlopen en zonder opmerkingen goedgekeurd.

Bij de bespreking wordt bijzondere aandacht besteed aan de acties en aandachtspunten die verdere opvolgen vereisen.

3. Infonota reconversie MFC naar RTH

Er wordt toelichting gegeven bij de infonota over de mogelijkheid voor multifunctionele centra (MFC's) om een deel van hun niet-rechtstreeks toegankelijke hulp (nRTH) om te zetten naar rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH).

Aanvragen moeten uiterlijk op 30 juni 2026 bij het VAPH worden ingediend. Het VAPH vraagt om het advies van het IROJ aan de aanvraag toe te voegen.

In totaal dienden vijf MFC's een aanvraag tot reconversie van capaciteit in. De werkgroep Planning & Advisering kwam op 12 juni 2026 samen om de aanvragen te bespreken en een gezamenlijk advies voor te bereiden.

Het advies wordt toegelicht aan de IROJ-leden.

BESLUIT

De IROJ-leden bevestigen het voorgelegde advies dat als bijlage aan het verslag toegevoegd wordt. Daarnaast wordt voorgesteld om binnen één jaar een evaluatiemoment te organiseren om de inzet en de effecten van de gereconverteerde capaciteit te bekijken.

4. Toelichting bij het pilootprojecten 'Zorg en Ondersteuning' en 'Vroegdiagnostiek' in Oost-Vlaanderen

Adriaan Huyghe, teamverantwoordelijke van Huis van het Kind Aalst, geeft een stand van zaken over de pilootprojecten 'Zorg en Ondersteuning' en 'Vroegdiagnostiek'. Bij de opstart van deze projecten werd reeds een eerdere toelichting gegeven aan het IROJ.

Pilootprojecten Zorg en Ondersteuning

De pilootprojecten **Zorg en ondersteuning op lokaal niveau** bouwen voort op talrijke goede praktijken en bieden een kader aan lokale actoren aan om:

- **kwaliteitsvolle, inclusieve en integraal toegankelijke plekken** te organiseren en een kwaliteitsvol, inclusief en integraal toegankelijk aanbod aan te bieden in de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context
- **effectieve en adequate ondersteunings- en zorgtrajecten** te organiseren op maat van aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context, zo nabij mogelijk en waarbij breuklijnen in het zorg- en ondersteuningstraject vermeden worden, ongeacht de leeftijd of het scharniermoment.

Pilootprojecten Vroegdiagnostiek

Het doel van de pilootprojecten **Vroegdiagnostiek** is:

- **laagdrempelige diagnostische plekken** oprichten, geënt op de plekken waar kinderen, jongeren, gezinnen en hun context al komen
- **plekken voor effectieve en adequate zorg- en ondersteuningstrajecten op maat** organiseren
- **kennis en expertise samenbrengen** om antwoorden op de meest diverse diagnostische vragen te kunnen bieden.

Volgende stappen

- De pilootprojecten zijn gestart in **september 2024**, voor **2 jaar**. Elk pilootproject wordt vanaf de start ondersteund door een externe partner.
- Vanaf 2025 worden de pilootprojecten ook **wetenschappelijk opgevolgd**. Op basis daarvan kunnen onderbouwde beleidsbeslissingen genomen worden voor de verdere implementatie van de netwerken zorg en ondersteuning op lokaal niveau en de netwerken vroegdiagnostiek.

Goedgekeurde pilootprojecten

Limburg

- Lokale Zorg en Ondersteuning: Noord-Limburg (Hamont-Achel, Lommel en Pelt)
- Vroegdiagnostiek: samenwerkingsverband vroegdiagnostiek met werkingsgebied een aaneenschakeling van ELZ in Noord-Limburg (Valt samen met 1G1P Gezin Centraal)

Antwerpen

- Lokale zorg en Ondersteuning: Stadsregio Turnhout (Turnhout, Beerse, Kasterlee, Lille, Oud-Turnhout, Vosselaar)
- Vroegdiagnostiek: Prosa+ met als werkingsgebied een aaneenschakeling van ELZ in de Antwerpse Kempen (valt samen met 1G1P Trefplaats Jeugdhulp Kempen)

Vlaams-Brabant

- Lokale zorg en Ondersteuning: Bravio (Vilvoorde, Zemst, Machelen, Kampenhout)
- Vroegdiagnostiek: Vroegdiagnostiek Halle-Vilvoorde met als werkingsgebied een aaneenschakeling van ELZ in Halle-Vilvoorde (valt samen met 1G1P Halle-Vilvoorde)

Oost-Vlaanderen

- Lokale Zorg en Ondersteuning: Aalst
- Vroegdiagnostiek: Samenwerkingsverband Oost-Vlaanderen met als werkingsgebied een aaneenschakeling van ELZ in Oost-Vlaanderen (valt samen met 1G1P RTJ De Tafels)

West-Vlaanderen

- Lokale Zorg en Ondersteuning: Westhoek: (zorgregio Ieper, Poperinge, Vleteren Houthulst)
- Vroegdiagnostiek: Samenwerkingsverband West-Vlaanderen met als werkingsgebied een aaneenschakeling van ELZ in West-Vlaanderen (valt samen met 1G1P AanZet)

Brussel

- Lokale Zorg en Ondersteuning: Brussel (Nieuwland en Brussel-Noord)

- Vroegdiagnostiek: Samenwerkingsverband vroegdiagnostiek Brussel met als werkingsgebied de ELZ Bruzel (valt samen met 1G1P Sonja Erteejee)

Vanuit de pilootprojecten werden heel wat signalen meegegeven die de nieuwe regelgeving, die vanaf 2027 van kracht wordt, mee helpen vorm geven hebben.

De uitgebreide toelichting en presentatie worden als bijlage bij het verslag gevoegd.

5. Plan Jeugdhulp

Er wordt een stand van zaken gegeven over de verdere uitvoering van het Plan Jeugdhulp – Naar de Jeugdhulp van Morgen.

Het voorontwerp van decreet voorziet verschillende wijzigingen aan het decreet Integrale Jeugdhulp en vormt de decretale basis voor de verdere uitwerking van het plan. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op:

- de versterking van de regierol van de intersectorale toegangspoort;
- de invoering van één gemandateerde voorziening voor verontrustende situaties;
- de hervorming van de crisisjeugdhulpverlening;
- de decretale verankering van het capaciteitsbeheersysteem;
- het uitstel van het gezamenlijke voortraject pleegzorg-adoptie tot 1 september 2027.

Volgende deelaspecten werden meer in detail toegelicht.

Eén gemandateerde voorziening

Vanaf 1 januari 2028 wordt het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) de enige gemandateerde voorziening binnen de jeugdhulp. (Opstart vanaf 1 januari 2027 met overgangsbepalingen (en mits randvoorwaarden). Ten laatste opstart op 1 januari 2028.)

Het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK) behoudt zijn rol als gespecialiseerde partner inzake advies, ondersteuning en begeleiding bij vermoedens van kindermishandeling. Wanneer vrijwillige hulpverlening onvoldoende bescherming biedt, kan het OCJ een traject opstarten vanuit zijn maatschappelijke opdracht om de veiligheid van kinderen en jongeren te waarborgen.

Met deze hervorming wil de Vlaamse overheid zorgen voor meer duidelijkheid, een betere afstemming tussen betrokken diensten en een grotere continuïteit voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Meerjarenoproep uitbreiding jeugdhulp

De Vlaamse Regering besliste op 5 juni 2026 om de uitvoering van het Plan Jeugdhulp te versnellen.

Hiervoor wordt een meerjarenoproep gelanceerd ter waarde van 64 miljoen euro. De bijkomende middelen zijn gericht op een structurele capaciteitsuitbreiding binnen de jeugdhulp en voorzien onder meer in:

- 1.500 extra trajecten thuisbegeleiding per jaar;
- bijkomende residentiële capaciteit voor 250 kinderen en jongeren;
- 500 extra begeleidingstrajecten per jaar voor jongvolwassenen.

Deze investering moet bijdragen aan een duurzame versterking van de jeugdhulpsector.

Werf crisisjeugdhulpverlening

Er wordt eveneens een stand van zaken gegeven over de hervorming van de crisisjeugdhulpverlening.

De voorziene timing voor de implementatie blijft behouden, met een beoogde inwerkingtreding uiterlijk op 1 januari 2028.

De concrete datum tot uitvoering en het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten (BVR en MB) dienen nog verder bepaald worden.

Uitfasering time-out in de gemeenschapsinstellingen

Op het moment van de vergadering was de oproep met betrekking tot de ombouw van bestaande groepen naar een alternatief voor het time-outaanbod binnen de gemeenschapsinstellingen nog niet beschikbaar. Van zodra hierover meer informatie beschikbaar is en er eventueel een opdracht voor het IROJ volgt, zal deze verder worden verspreid onder de leden.

BESLUIT

Het IROJ neemt kennis van de toelichting en volgt de verdere ontwikkelingen binnen het Plan Jeugdhulp op. Vanaf volgende vergadering agenderen we een svz voor de 8 werven.

6. Toelichting bij SParc en Sparcours

Het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) ontwikkelde in samenwerking met hulpverleners en jongeren twee nieuwe tools.

- Spark: een gratis app om jongeren te ondersteunen in het omgaan met zelfmoordgedachten. Jongeren kunnen Spark alleengebruiken, maar ook samen met een hulpverlener of naaste. Tijdens dit webinar stellen we de inhoud van de app voor en welke mogelijkheden de app biedt binnen blended care.

Kan door iedereen gebruikt worden.

- SParcours: een kaartenset die hulpverleners ondersteunt bij het bespreken en verdiepend onderzoeken van suïcidaliteit bij kinderen en jongeren vanaf de ontwikkelingsleeftijd van 10 jaar. Aan de hand van drie verschillende SuïcidePreventie-parcours, biedt SParcours werkvormen en richtvragen om in gesprek te gaan over suïcidaliteit: Babbelparcours, Tekenparcours en Wandelparcours. De methodiek reikt handvaten aan om tot een gedegen Risicoformulering te komen en geeft concrete input voor het opstellen of bijwerken van een persoonlijk Safety Plan.

Hier moet je echt wel wat basiskennis voor hebben.

Georganiseerd door de Vlaamse netwerken GGZ Kinderen en Jongeren in samenwerking met vlaamse suïcidepreventie diensten en VLESP.

De gebruikte presentatie wordt als bijlage bij het verslag gevoegd.

Bij vragen hier rond kan men rechtstreeks contact opnemen met lies.pittoors@ugent.be

Meer info is ook terug te vinden via volgende links:

[Spark | Zelfmoord 1813](#) en [SParcours | Zelfmoord 1813](#)

In september staat nog een gratis webinar gepland: [14 september 2026 - Webinar SParcours | Zelfmoord 1813](#)

7. Regionaal actieplan IROJ

- nieuwe aanvraag:

Er wordt een aanvraag ingediend voor de ondersteuning van een 2-daagse vorming suïcidepreventie. De vorming richt zich tot alle actoren binnen het IROJ. Deze opleiding wordt reeds meerdere jaren georganiseerd. Budget = maximum van € 1500

Link om in te schrijven: [15 oktober & 10 november 2026 - 2daagse vorming suïcidepreventie voor jongerenbegeleiders binnen het IROJ-netwerk - Oost-Vlaanderen | Zelfmoord 1813](#)

BESLUIT

De aanvraag wordt goedgekeurd.

- nieuwe aanvraag: A Way Home Waas en Dender dient een aanvraag in voor de organisatie van een jongerenbeurs en een collectief initiatief in de regio Waas en Dender. De aanvraag bouwt verder op gelijkaardige initiatieven uit voorgaande jaren. Op basis van het eerder toegekende budget wordt een ondersteuning van ongeveer 2000 euro gevraagd.

Bespreking

Tijdens de bespreking wordt aangegeven dat de concrete invulling van de actie nog onvoldoende duidelijk is om een inhoudelijke beoordeling te kunnen maken. Tegelijk is het onvoldoende duidelijk voor welke kosten het budget van 2000 EUR gevraagd wordt.

Besluit

De aanvraag wordt voorlopig niet goedgekeurd en wordt opnieuw geagendeerd op de vergadering van september, nadat bijkomende verduidelijking werd bezorgd.

- Budget IROJ: aankoop kaartensets SParcours. – budget van € 1350

Vanuit het beschikbare IROJ-budget wordt voorgesteld om een eerste verspreiding van de kaartenset SParcours te ondersteunen. Hiermee wil het IROJ organisaties stimuleren om met de methodiek aan de slag te gaan.

Tijdens de bespreking wordt benadrukt dat de verspreiding van de kaartensets best gekoppeld wordt aan voldoende ondersteuning, vorming en toelichting over het gebruik ervan.

Voor verdere afstemming of ondersteuning kan contact worden opgenomen met Lies Pittoors (UGent).

Besluit

Het IROJ ondersteunt principieel de verspreiding van de kaartensets SParcours en onderschrijft het belang van bijkomende vorming en ondersteuning bij het gebruik van de methodiek. De vergadering keurt de besteding van dit budget goed.